

**GUJARAT TECHNOLOGICAL UNIVERSITY**  
**DIPLOMA ENGINEERING - SEMESTER-V • EXAMINATION – WINTER • 2014**

**Subject Code: 352104****Date: 04-12-2014****Subject Name: Heat Treatment of Metal and Alloys****Time: 10:30 am - 01:00 pm****Total Marks: 70****Instructions:**

1. Attempt all questions.
2. Make suitable assumptions wherever necessary.
3. Figures to the right indicate full marks.
4. English version is considered to be Authentic.

- Q.1** (a) What is heat Treatment? Explain following micro-constituent of Iron-Iron Carbide diagram **07**  
 1) Ferrite 2) Austenite 3) Delta Ferrite 4) Pearlite 5) Cementite
- (b) Explain the three important critical reactions of Iron-Iron Carbide Equilibrium diagram. **07**
- Q.2** (a) Draw neat sketch of TTT diagram of eutectoid steel and label various parts? Also explain critical cooling rate. **07**
- (b) Explain construction of TTT diagram. **07**
- OR**
- (b) Explain factors affecting TTT diagram **07**
- Q.3** (a) Define Annealing .Explain the different ways Annealing Process can be classified. **07**
- (b) Explain stress relieving Annealing. **07**
- OR**
- Q.3** (a) Explain Normalizing process. **07**
- (b) Explain hardening and tempering process in brief? **07**
- Q.4** (a) Explain the process for measuring hardenability. **07**
- (b) Write composition and heat treatment of following **07**  
 1) Spring steel 2) Mn steels
- OR**
- Q. 4** (a) Write composition and heat treatment of High speed tool Steels. **07**
- (b) What is surface hardening? Explain Induction hardening. **07**
- Q.5** (a) Explain Nitriding process. **07**
- (b) Write a short note on Muffle furnace. **07**
- OR**
- Q.5** (a) Explain Martempering process. **07**
- (b) Write Short notes **07**  
 1) Quench Cracks 2) Thermocouples

\*\*\*\*\*

|          |                                                                                                                                                                      |    |
|----------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| પ્રશ્ન ૧ | અ) હિટ ટ્રિટમેન્ટ એટલે શું? આર્યન-આર્યન કાર્બાઈડ ડાયાગ્રામ માટે નીચેના સુક્ષ્મ બન્ધારણો સમજાવો. (૧) ફેરાઈટ (૨) ઓસ્ટેનાઈટ (૩) ડેલ્ટા ફેરાઈટ (૪) પરલાઈટ (૫) સિમેન્ટાઈટ | 07 |
|          | બ) આર્યન-આર્યન કાર્બાઈડ ડાયાગ્રામ માટે મહત્વની ત્રણ કીટીકલ પ્રક્રિયાઓ સમજાવો.                                                                                        | 07 |
| પ્રશ્ન ૨ | અ) યુટેક્ટોઇડ સ્ટીલ માટે ટી.ટી.ટી નો સ્વચ્છ આલેખ દોરી ભાગો નિર્દેશીત કરો. તથા કીટીકલ ફ્લૂઈંગ રેટ સમજાવો.                                                             | 07 |
|          | બ) ટી.ટી.ટી વક્રની રચના કેવી રીતે થાય છે તે સમજાવો.                                                                                                                  | 07 |
|          | અથવા                                                                                                                                                                 |    |
|          | બ) ટી.ટી.ટી વક્રને અસર કરતા પરીબળો સમજાવો.                                                                                                                           | 07 |
| પ્રશ્ન ૩ | અ) એનેલીંગ ની વ્યાખ્યા આપો. તેનું વર્ગીકરણ કરવાની જુદી જુદી રીત સમજાવો.                                                                                              | 07 |
|          | બ) સ્ટ્રેસ રીલીવીંગ એનેલીંગ સમજાવો.                                                                                                                                  | 07 |
|          | અથવા                                                                                                                                                                 |    |
| પ્રશ્ન ૩ | અ) નોર્મલાઇઝીંગ સમજાવો.                                                                                                                                              | 07 |
|          | બ) હાર્ડનીંગ અને ટેમ્પરીંગ સમજાવો.                                                                                                                                   | 07 |
| પ્રશ્ન ૪ | અ) હાર્ડનીબીલીટી માપવાની પદ્ધતિ સમજાવો                                                                                                                               | 07 |
|          | બ) નીચેના ના બન્ધારણો આપી હિટ ટ્રિટમેન્ટ સમજાવો<br>1) સ્પ્રીંગ સ્ટીલ 2) મેંગનીજ સ્ટીલ                                                                                | 07 |
|          | અથવા                                                                                                                                                                 |    |
| પ્રશ્ન ૪ | અ) હાઈ સ્પીડ સ્ટીલ ના બન્ધારણો આપી હિટ ટ્રિટમેન્ટ સમજાવો                                                                                                             | 07 |
|          | બ) સર્ફેસ હાર્ડનીંગ એટલે શું ? ઈનડકશન હાર્ડનીંગ પર ટુંકનોંધ લખો                                                                                                      | 07 |
| પ્રશ્ન ૫ | અ) નાઈટ્રાઈડીંગ સમજાવો                                                                                                                                               | 07 |
|          | બ) મફલ ફરનેસ સમજાવો.                                                                                                                                                 | 07 |
|          | અથવા                                                                                                                                                                 |    |
| પ્રશ્ન ૫ | અ) માર્ટેમ્પરીંગ પ્રક્રિયા સમજાવો.                                                                                                                                   | 07 |
|          | બ) નીચેના પર ટુંકનોંધ લખો<br>1) ક્વેન્ચ કેક્સ 2) થર્મો કપલ                                                                                                           | 07 |

\*\*\*\*\*